

ПОСТАНОВА**ІМЕНЕМ УКРАЇНИ**

19 січня 2023 року

м. Київ

справа № 910/13222/21

Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного господарського суду:

Малашенкової Т.М. (головуючий), Булгакової І.В., Колос І.Б.,

за участю секретаря судового засідання Барвіцької М.Т.,

представників учасників справи:

позивача – товариства з обмеженою відповідальністю «Мережа Ланет» (далі – Товариство, позивач, скаржник) – Старцева Т.М. (адвокатка),

відповідача – Антимонопольного комітету України (далі – АМК, Комітет, відповідач) – Грищенко К.В. (самопредставництво),

розглянув у відкритому судовому засіданні касаційну скаргу Товариства

на постанову Північного апеляційного господарського суду від 27.10.2022 (головуючий – суддя Козир Т.П., судді Кравчук Г.А. Коробенко Г.П.)

у справі №910/13222/21

за позовом Товариства

до АМК

про визнання протиправним і скасування рішення та зобов'язання вчинити дії.

ІСТОРІЯ СПРАВИ**ВСТУП**

Причиною звернення до суду є наявність/відсутність підстав для скасування рішення АМК про залишення заяви Товариства без розгляду та зобов'язання відповідача розглянути вказану заяву.

1. Короткий зміст позовних вимог

1.1. Товариство звернулося до суду з позовною заявою до АМК про:

- визнання протиправним та скасування рішення АМК, що прийняте у формі листа про залишення без розгляду заяви позивач *про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене статтею 13, пунктом 2 статті 50 Закон України "Про захист економічної конкуренції"* (далі - Закон) у вигляді зловживання монопольним становищем медіагрупами;

- зобов'язання АМК розглянути заяву Товариства відповідно до вимог "Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції" (далі - Правила), затверджених розпорядженням відповідача від 19.04.199 №5.

1.2. Позовні вимоги обґрунтовані тим, що позивач звернувся до відповідача із заявою про порушення медіагрупами законодавств про захист економічної конкуренції. Вказана заява АМК залишена без руху і заявнику надано строк для надання запитуваної інформації. Позивач у визначений строк надав відповідачу запитувану інформацію та документи. Однак АМК листом заяв залишив без розгляду з посиланням на те, що Товариством не надано копії всіх документів, які підтверджують викладені у заяві обставини та є необхідними для її розгляду. На думку позивача, рішення відповідача суперечить нормам чинного законодавства про захист економічної конкуренції та Правилам.

2. Короткий зміст рішення суду першої інстанції та постанови суду апеляційної інстанції

2.1. Рішенням Господарського суду міста Києва від 21.12.2021 у справі №910/13222/21 (суддя Бондаренко-Легких Г.П.) позовні вимоги задоволені повністю.

2.2. Постановою Північного апеляційного господарського суду від 27.10.2022 у справі №910/13222/21 рішення Господарського суду міста Києва від 21.12.2021 скасовано та у позові відмовлено.

3. Короткий зміст вимог касаційної скарги

3.1. Товариство, посилаючись на ухвалення судом апеляційної інстанції оскаржуваного судового рішення з неправильним застосуванням норм матеріального права та порушення норм процесуального права, просить скасувати постанову Північного апеляційного господарського суду від 27.10.2022 у справі №910/13222/21, залишити в силі рішення Господарського суду міст Києва від 21.12.2021 у справі №910/13222/21.

АРГУМЕНТИ УЧАСНИКІВ СПРАВИ

4. Доводи особи, яка подала касаційну скаргу.

4.1. На обґрунтування своєї правової позиції у поданій касаційній скарзі Товариство із посиланням на пункт 3 частини другої статті 287 Господарського процесуального кодексу України (далі - ГПК України) вказує, що оскаржувана постановою апеляційного суду зі справи прийнята з *неправильним застосуванням норм матеріального права закріплених у пунктах 18 та 1 Правил*, та відсутній висновок Верховного Суду щодо застосування цих норм права у подібних правовідносинах.

5. Позиція інших учасників справи

5.1. У відзиві на касаційну скаргу відповідач заперечив проти доводів скаржника, зазначаючи про їх необґрунтованість, і проси відмовити у її задоволенні, а оскаржуване судове рішення залишити без змін.

6. СТИСЛИЙ ВИКЛАД ОБСТАВИН СПРАВИ, ВСТАНОВЛЕНИХ СУДАМИ ПЕРШОЇ ТА АПЕЛЯЦІЙНОЇ ІНСТАНЦІЙ

6.1. Товариство 06.04.2021 звернулось до АМК із заявою №05-0604/21 (від 07.04.2021 вх. №8-01/109-АМ) про порушення чотирма провідними медіагрупами України - "1+1 Media", "Медіа Група Україна", "StarLightMedia" та "Inter Media Group" (далі Медіагрупи) законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 Закону, у вигляді вчинення дій, які полягають в обмеженні можливості здійснення позивачем діяльності з розповсюдження програм та створення таких умов провадження Товариством своєї діяльності, які були б неможливими, за умов існування значної конкуренції на ринку телевізійного мовлення.

6.1.1. У вказаній заяві позивач вказав такі доводи та обставини:

- Товариство є і оператором, і провайдером програмних послуг, надає послуги платного телебачення у кабельній мережі (аналогова (PAL) та цифрова (DVB-C) технології) та через Інтернет (технології IPTV/OTT). У структурі послуг Товариства близько 95 % займає кабельне мовлення, а 5 % займає інтернет-телебачення, частка позивача на ринку платного телебачення серед інших провайдерів становить 3,8 %;

- Медіагрупи (провідні медіагрупи України: "1+1 Media", "Медіа Група Україна", "StarLightMedia" та "Inter Media Group [сукупна частка на ринку телевізійного мовлення складає 70%]) узгоджено запровадили так званий пакетний продаж програм [Медіагрупи самостійно формують пакети своїх каналів і програм, і пропонують до продажу провайдером саме пакети каналів і програм, внаслідок чого провайдер отримує у певному пакеті для трансляції як популярні програми, так і не популярні]. Умов договорів Медіагруп з провайдерами, в тому числі, з позивачем, містять відповідні положення щодо надання права на розповсюдження програм в узгоджених пакетах, положення щодо порядку розміщення певних каналів, а також положення щодо права Медіагрупи на дострокове одностороннє розірвання договору. Медіагрупи координують свою поведінку між собою, про що зокрема, свідчать обставини одночасного розірвання в односторонньому порядку договорів з Товариством та іншим провайдерами;

- Товариство вважає, що Медіагрупи, усвідомлюючи залежність як провайдера програмної послуги, так і його абонентів від програм (телеканалів) Медіагруп, не вдаючись до цивілізованого та законного способу врегулювання спорів, маючи значну частку ринку та використовуючи своє колективне привілейоване становище на цьому ринку, фактично вдалися до методу "шантажу" сподіваючись таким чином "врегулювати" ситуацію на свою користь. Тобто, через шантаж, достроково та безпідставно розірвав договірні відносини, і у такий спосіб "покарати" Товариство;

- вилучення телеканалів Медіагруп з пакетів хоча б одного провайдера, зокрема, з пакетів Товариства, не завдасть суттєвої шкоди Медіагрупам та суттєво не зменшить їх частки на ринку телевізійного мовлення, оскільки Медіагрупи мають змогу безкоштовно транслювати свої телеканали в цифровому ефірному телебаченні (Т2) через єдиного на сьогодні оператора/провайдера цифрового ефірної мережі наземного телебачення в Україні стандарту DVB-T2 - ТОВ "Зеонбуд", яке контролюється Р. Ахметовим, яким зокрема, належить "Медіа Група України", до складу якої входять такі відомі телеканали як "Україна", "НЛО", "Індіго";

- зловживання Медіагрупами колективною монополією на ринку телевізійного мовлення також проявляється в тому, що восени 2020 року Медіагрупи висунули провайдерам вимогу щодо підвищення з 01.11.2020 вартості найдешевшого тарифного пакету для абонентів до 99 грн/міс, а саме, найдешевший пакет, який провайдери, в тому числі, Товариство пропонують абонентам та до складу якого входять програми (телеканали) Медіагруп, з 01.11.2020 має коштувати не нижче 99 грн/міс. Підтвердження зазначеного, зокрема, є скріншоти повідомлень з телеграм-чату "OTT TV & MG", який об'єднує представників українських провайдерів та медіагруп;

- Товариство вважає наявність у діях Медіагруп, вчинених по відношенню до позивача, порушень, передбачених статтею 1 Закону, у вигляді вчинення медіагрупами, як колективною монополією, таких дій, що можуть призвести та призводять до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання, та були б, у свою чергу, неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку телевізійного мовлення.

6.1.2. Посилаючись на вказані у пункті 6.1.1 цієї постанови обставини позивач у заяві просив відповідача:

- прийняти до розгляду заяву про порушення Медіагрупами законодавства про захист економічної конкуренції, про що повідомити заявника;

- прийняти розпорядження про початок розгляду справи за ознаками вчинення Медіагрупами порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першої статті 13 Закону у вигляді зловживання колективним монополієм (домінуючим) становищем на ринку телевізійного мовлення;

- за результатами розгляду справи прийняти рішення, яким визнати вчинення Медіагрупами порушення законодавства та накладити на Медіагрупи штрафи у розмірі до 10 відсотків доходу (виручки) від реалізації товарів (робіт, послуг) за фінансовий рік, що передуватиме накладенню штрафу;

- зобов'язати Медіагрупи, зокрема, не здійснювати пакетний продаж програм (телеканалів) для ретрансляції операторам провайдерами програмної послуги, у тому числі, Товариством; погоджувати з АМК положення ліцензійних договорів учасниками ринку (зокрема, з операторами/провайдерами програмної послуги, у тому числі, Товариством), задля усунення дискримінацій.

6.1.3. На підтвердження обставин і доводів, викладених у заяві, до неї додані: Статут Товариства, ліцензійний договір про надання суміжного права; субліцензійні договори; листи ТОВ "1+1 Інтернет", ТОВ "Старлайт Діджитал", ТОВ "Національний контент центр", ТОВ "Медіа Група Україна"; скріншоти повідомлень з телеграм-чату "OTT TV & MG", який, як вказував позивач, об'єднує представників українських провайдерів та медіагруп.

6.2. Листом від 30.04.2021 №130-26.13/01-6825 АМК повідомив Товариству про залишення заяви без руху, обґрунтовуючи це тим, що в ході аналізу заяви встановлено, що її подано без додержання вимог, викладених у пункті 18 Правил, зокрема, до заяви не додано копії всіх документів, які підтверджують викладені обставини, що перешкоджає її розгляду, та надав строк для надання необхідної інформації, зазначивши перелік з чотирнадцяти пунктів, на яку просив дати відповіді.

6.3. У відповідь на лист АМК від 30.04.2021 Товариство надіслало відповідь від 27.05.2021 за вих. №01-2705/21, в якому навел свої відповіді на питання, а також надало такі документи: копії адвокатських запитів та відповіді на них; подяку від медіагруп "StarLightMedia"; договори, укладені позивачем на Медіагрупами з 2017 року по 2020 рік включно; копії електронного листування Товариства з Медіагрупами; договори, укладені позивачем з іншими мовниками, які не входять до складу Медіагруп; встановлені

вимоги Медіагруп до провайдерів та Меморандум "Оздоровлення ринка PAY-TV України", про які Товариству стало відомо телеграм-чату "ОТТ TV&MG"; скан-копії наказів, якими Товариство затверджувало тарифи для абонентів послуг телебачення та інтернет-телебачення, починаючи з 2018 року; перелік учасників телеграм-чату "ОТТ TV&MG".

6.4. Листом від 04.06.2021 №130-26.13/01-8522 АМК повідомив Товариству про залишення заяви без розгляду, обґрунтовуючи цим, що заявником не надано документів, що підтверджують викладені у заяві обставини, які на думку заявника, свідчать про наявність ознак зловживання монопольним становищем:

- що Медіагрупами висунуто Товариству ультиматум про підвищення роялті;

- щодо встановлення Медіагрупами вартості найдешевшого тарифного пакету для абонентів, до складу якого входять програм телеканалів Медіагруп (заявником не надано підтвердних документів на окремі питання, поставлені Комітетом у листі від 30.04.2021 №130-26.13/01-6825, питання 2, 7, 9 - не усунуто недоліки).

6.4.1. Так, у вказаному вище листі АМК зазначив про таке:

- у питанні 2 відповідач просив надати підтвердження інформації, наведеної у заяві про те, що на початку 2021 року Медіагрупами висунуто ультиматум Товариству про підвищення роялті на 30%, а саме: копії підтверджуючих документів, яким Медіагрупи повідомили про це підвищення (копії листування, додаткових угод тощо); яким чином заявник висловив свої позиції проти підвищення Медіагрупами роялті та зазначити наслідки, до яких це призвело (копії листування, протоколи розбіжностей до договору тощо);

- у відповідь на зазначене питання Товариство повідомило, що ультиматум був висунутий Медіагрупами в усній формі. Разом з цим, зміст наданої заявником інформації у листі свідчить про усталену практику переговорів з представниками Медіагруп шляхом електронного листування, а копії такого листування до АМК не додано. Відповідач встановлює обставини, необхідні для розгляду справи, за допомогою наданих заявником підтвердних документів, які мають бути відображені, зокрема, на матеріальних носіях, усні пояснення без будь-яких підтверджень та обґрунтувань не можуть вважатися відповідачем належними підтвердними документами, які засвідчують викладені у заяві обставини (твердження заявника щодо ознак порушень законодавства про захист економічної конкуренції у діях Медіагрупи);

- у питанні 7 АМК вказав, що інформацією заявника восени 2020 року Медіагрупи висунули провайдерам, в тому числі Товариству, вимогу щодо підвищення з 01.11.2020 вартості найдешевшого тарифного пакету для абонентів, до складу якого входять програмні телеканали основних Медіагруп, до 99 грн за місяць, зв'язку із чим відповідач просив надати копії документів, що підтверджують встановлення Медіагрупами та/або іншими суб'єктами господарювання вартості найдешевшого тарифного пакету для абонентів у розмірі 99 грн на місяць; чи пропонувалось раніше заявнику встановлювати розмір мінімальної вартості тарифного пакету для абонентів, ким і чи встановлював заявник такі розміри. Відповідь підтвердити копіями відповідних документів (листування, рішень, додаткових угод, протоколів зустрічей, розпоряджень, тощо);

- у відповідь на зазначене питання Товариство повідомило, що про необхідність встановлення вартості найдешевшого тарифного пакету для абонентів він дізнався з телеграм чату "ОТТ TV & MG" та на підтвердження цього надав у додатку 7 до листа перелік таких вимог, які були виписані самим заявником на надрукованому аркуші паперу. Крім того, у додатку 7 до листа надав надруковані аркуші паперу, які містять заголовок "Меморандум Оздоровлення ринка PAY-TV України", проте, зазначені документи не містять будь-яких підписів, печаток чи будь-яких інших позначень чи посилань, через які можна ідентифікувати та підтвердити достовірність та джерела отримання такої інформації. Тобто, зазначені матеріали не є належними підтвердними документами щодо ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях Медіагруп;

- у питанні 9 АМК просив надати копію всього документу "Шаги, необходимые для развития платного рынка телевидения в Украине", фото якого розміщено у телеграм-чаті "ОТТ TV&MG", скріншот з якого був доданий до заяви. Також просив зазначити коли, ким та яким чином був узгоджений та розповсюджений/надісланий на ознайомлення, зокрема заявнику, цей документ надати копії підтвердних документів;

- у відповідь на зазначене питання Товариство повідомило, що у нього відсутній оформлений у повному вигляді запитуваний документ "Шаги, необходимые для развития платного рынка телевидения в Украине", а інформація про зазначений документ повідомлялась виключно у телеграм-чаті "ОТТ TV & MG" та в ході неформальних не задокументованих перемовин. Враховуючи що телеграм-чат є лише способом поширення певної інформації між особами, які на нього підписані, відсутність будь-яких підтвердних документів про достовірність документу "Шаги необходимые для развития платного рынка телевидения в Украине" а також щодо джерел його отримання та розповсюдження, унеможлиблює прийняття АМК зазначених вище пояснень заявника як належних підтверджуючих матеріалів щодо ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції у діях Медіагруп

- щодо інших дій Медіагруп, які на думку Товариства, містять ознаки зловживання монопольним (домінуючим) становищем, т АМК повідомив, що пакетний продаж програм телеканалів є доволі усталеною і звичайною практикою, як для суто українських гравців, так і для тих, які здійснюють таку діяльність в міжнародному масштабі, про що зазначає і сам заявник у своїй заяві листу. Умовами укладених договорів передбачене право будь-якої сторони (у тому числі, Товариства) в односторонньому порядку достроково розірвати відповідний договір і зазначена умова договорів є типовою (стандартною) для всіх провайдерів, з яким Медіагрупи співпрацюють, а ці договори переукладаються (продовжуються) щороку.

7. Межі та порядок розгляду справи судом касаційної інстанції

7.1. Ухвалою Верховного Суду від 20.12.2022, зокрема, відкрито касаційне провадження у справі № 910/13222/21 на підставі пункту 3 частини другої статті 287 ГПК України.

7.2. Відповідно до частини першої статті 300 ГПК України, переглядаючи у касаційному порядку судові рішення, суд касаційної інстанції в межах доводів та вимог касаційної скарги, які стали підставою для відкриття касаційного провадження, та на підставі встановлених фактичних обставин справи перевіряє правильність застосування судом першої чи апеляційної інстанції норм матеріального і процесуального права.

7.3. Суд касаційної інстанції не має права встановлювати або вважати доведеними обставини, що не були встановлені у рішенні або постанові суду чи відхилені ним, вирішувати питання про достовірність того чи іншого доказу, про перевагу одних доказів над іншими, збирати чи приймати до розгляду нові докази або додатково перевіряти докази (частина друга статті 300 ГПК України).

ПОЗИЦІЯ ВЕРХОВНОГО СУДУ

8. Джерела права та акти їх застосування. Оцінка аргументів учасників справи і висновків попередніх судових інстанцій

8.1. Суд, забезпечуючи реалізацію основних засад господарського судочинства закріплених у частині третій статті 2 ГПК України, зокрема, ураховуючи принцип рівності всіх учасників судового процесу перед законом і судом, змагальності сторін, та дотримуючись принципу верховенства права, на підставі встановлених фактичних обставин здійснює перевірку застосування судом апеляційної інстанції норм матеріального і процесуального права в межах доводів та вимог касаційної скарги, які стали підставою для відкриття касаційного провадження.

8.2. Верховний Суд звертає увагу на те, що касаційне провадження у справах залежить виключно від доводів та вимог касаційної скарги, які наведені скажником і стали підставою для відкриття касаційного провадження.

8.3. Касаційне провадження у даній справі відкрито на підставі пункту 3 частини другої статті 287 ГПК України.

8.4. При цьому самим скажником у касаційній скарзі з огляду на принцип диспозитивності визначаються підстава, вимоги та межі касаційного оскарження, а тому тягар доказування наявності підстав для касаційного оскарження, передбачених, зокрема, пунктом 3 частини другої статті 287 ГПК України (що визначено самим скажником), покладається на скажника.

8.5. Так, скажник вказує на відсутність висновку Верховного Суду щодо питання застосування норм матеріального права закріплених у пунктах 18 та 19 Правил.

8.6. Відповідно до приписів пункту 3 частини третьої статті 287 ГПК України підставами касаційного оскарження судових рішень, зазначених у пунктах 1, 4 частини першої цієї статті, є неправильне застосування судом норм матеріального права чи порушення норм процесуального права у випадку якщо відсутній висновок Верховного Суду щодо питання застосування норм права у подібних правовідносинах.

8.7. Отже, по-перше, слід з'ясувати відсутність висновку Верховного Суду щодо питання застосування норми права у подібних правовідносинах, а по-друге, наявність/відсутність подібності правовідносин та наявність/відсутність неправильного застосування судами першої та апеляційної інстанцій норм матеріального права чи порушення норм процесуального права.

8.8. Відповідно до пункту 18 Правил заява подається в письмовій формі й повинна містити:

найменування органу, до якого подається заява (Комітет чи відповідне територіальне відділення Комітету);

найменування (для юридичних осіб) або ім'я (прізвище, власне ім'я та по батькові для фізичних осіб) сторін (заявника відповідача), їхнє місцезнаходження (для юридичних осіб) або місце проживання (для фізичних осіб), інші реквізити сторін зокрема поштову адресу, а також, якщо такі є, номер засобу зв'язку (телефон, факс тощо), адресу електронної пошти;

ім'я контактної особи (для юридичних осіб), номер засобу зв'язку (телефон, факс тощо), а також, якщо така є, адресу електронної пошти;

зміст вимог, зокрема очікувані заявником від органів Комітету рішення;

виклад обставин, якими заявник обґрунтовує свої вимоги, обґрунтування того, яким чином права заявника порушуються внаслідок дій чи бездіяльності відповідача, визначених законом як порушення законодавства про захист економічної конкуренції;

інформацію стосовно звернення до будь-якого іншого органу державної влади, зокрема до суду, з питань, порушених у заяві;

перелік документів та інших матеріалів, що додаються до заяви.

8.8.1. Заява підписується повноважною посадовою особою заявника - юридичної особи або його представником, заявником фізичною особою або його представником.

8.8.2. До заяви додаються наявні у заявника документи та інші матеріали, що підтверджують викладені у заяві обставини.

8.8.3. Якщо заява подається представником, у ній зазначаються найменування (для юридичних осіб) або ім'я (прізвище, власне ім'я та по батькові для фізичних осіб) представника, його поштова адреса, а також такі є, номер засобу зв'язку (телефон, факс тощо), адреса електронної пошти. Одночасно із заявою подається довіреність чи інший документ, що підтверджує повноваження представника. Довіреності або інші документи, які підтверджують повноваження представника і були посвідчені інших державах, повинні бути легалізовані в установленому законодавством порядку, якщо інше не встановлено міжнародним договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

8.8.4. У разі подання заяви про порушення, доведення якого потребує дослідження ринку, заявник - суб'єкт господарювання заяві висловлює міркування стосовно товарних і територіальних (географічних) меж відповідного ринку, становища суб'єктів господарювання на цьому ринку. Заявник також подає відому йому інформацію про осіб, пов'язаних із відповідачем (відповідачами) відносинами контролю відповідно статті 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції".

8.8.5. У заяві можуть бути вказані й інші відомості, якщо вони можуть мати значення для розгляду заяви, зокрема ім'я (найменування) й інші відомі заявнику реквізити осіб, які можуть підтвердити обставини, з приводу яких подається заява чи які можуть надати додаткову інформацію, що має значення для розгляду заяви.

8.8.6. У разі необхідності заявник одночасно з поданням заяви може подати мотивоване клопотання про початок розгляду справ за власною ініціативою органів Комітету через можливість настання негативних для заявника наслідків, пов'язаних із поданням заяви відповідно до абзацу четвертого частини першої статті 36 Закону.

8.8.7. Інформація з обмеженим доступом подається окремо в опечатаному печаткою конверті; на кожній сторінці документу проставляється напис "інформація з обмеженим доступом". Необхідно вказати категорію інформації з обмеженим доступом (конфіденціальна чи таємна) та її характер (комерційна, банківська, державна таємниця), а також пояснити причини, з яких ця інформація вважається заявником інформацією з обмеженим доступом, зокрема, чому цю інформацію не потрібно розголошувати

8.9. Згідно з пунктом 19 Правил заява про порушення розглядається протягом 30 календарних днів, а у разі потреби одержання додаткової інформації, яка не може бути надана заявником, строк розгляду заяви може бути подовжений державним уповноваженим, головою відділення на 60 календарних днів, про що письмово повідомляється заявнику.

8.9.1. Якщо щодо відповідача, зазначеного у заяві, вже порушено справу за наведеними у заяві ознаками порушення, заява може бути приєднана до цієї справи, про що письмово повідомляється заявнику.

8.9.2. Встановивши, що заяву подано без додержання вимог, викладених у пункті 18 цих Правил, і це перешкоджає розгляду заяви, державний уповноважений, голова відділення залишає заяву без руху, про що письмово повідомляє заявника і надає йому строк для усунення недоліків.

8.9.3. Час залишення заяви без руху не зараховується у строк розгляду заяви.

8.9.4. У разі невиконання зазначених вимог у встановлений строк заява може бути залишена без розгляду, про що письмово повідомляється заявнику.

8.9.5. Якщо заявник відмовився від заяви, вона залишається без розгляду, що не є перешкодою для продовження Комітетом відділенням дослідження з питань, порушених у заяві.

8.9.6. Залишення заяви без розгляду не позбавляє заявника права звернутися до Комітету, відділення з повторною заявою про порушення.

8.9.7. Розгляд заяви може бути зупинено з власної ініціативи відповідного органу Комітету чи голови територіального відділення чи за заявою особи, що подала заяву, до завершення розгляду органом Комітету, судом пов'язаною з цією заявою іншої справи або до вирішення органом Комітету чи іншим державним органом пов'язаного з нею іншого питання. Про зупинення розгляду заяв та його поновлення приймається розпорядження. Повідомлення про зупинення розгляду заяви та його поновлення надсилається заявнику протягом трьох робочих днів з дня прийняття відповідного розпорядження.

8.10. Слід зазначити, що висновок Верховного Суду стосовно питання застосування пунктів 18 і 19 Правил у подібних правовідносинах відсутній.

8.11. Отже, з огляду на відсутність такого висновку, необхідно з'ясувати наявність або відсутність неправильного застосування судом апеляційної інстанції норм матеріального права чи порушення норм процесуального права.

8.12. Відповідно до частини першої статті 1 Закону України "Про Антимонопольний комітет України" Антимонопольний комітет України є державним органом із спеціальним статусом, метою діяльності якого є забезпечення державного захисту конкуренції підприємницької діяльності та у сфері публічних закупівель.

8.13. Статтею 3 Закону України "Про Антимонопольний комітет України" передбачено, що основним завданням Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики в частині:

1) здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом та пріоритету прав споживачів, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції;

2) контролю за концентрацією, узгодженими діями суб'єктів господарювання та дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції під час регулювання цін (тарифів) на товари, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій;

3) сприяння розвитку добросовісної конкуренції;

4) методичного забезпечення застосування законодавства про захист економічної конкуренції;

5) здійснення контролю щодо створення конкурентного середовища та захисту конкуренції у сфері публічних закупівель;

6) проведення моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання та здійснення контролю за допустимістю такої допомоги для конкуренції.

8.14. Згідно зі статтею 4 Закону України "Про Антимонопольний комітет України" Антимонопольний комітет України будує свої діяльність на принципах:

- законності;

- гласності;

- захисту конкуренції на засадах рівності фізичних та юридичних осіб перед законом та пріоритету прав споживачів.

8.15. Відповідно до пунктів 1, 2, 4, 5 частини першої статті 7 Закону України "Про Антимонопольний комітет України" у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Антимонопольний комітет України має такі повноваження:

- розглядати заяви і справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та проводити розслідування за цим заявами і справами;
- приймати передбачені законодавством про захист економічної конкуренції розпорядження та рішення за заявами і справами перевіряти та переглядати рішення у справах, надавати висновки щодо кваліфікації дій відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції;
- перевіряти суб'єкти господарювання, об'єднання, органи влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративного господарського управління та контролю щодо дотримання ними вимог законодавства про захист економічної конкуренції та під час проведення розслідувань за заявами і справами про порушення законодавства про захист економічної конкуренції;
- при розгляді заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проведенні перевірки та в інших передбачених законом випадках вимагати від суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб і працівників, інших фізичних та юридичних осіб інформацію, в тому числі з обмеженим доступом.

8.16. Верховний Суд неодноразово вказував на те, що господарські суди у розгляді справ про визнання недійсними рішень АМІ не повинні перебирати на себе не притаманні суду функції, які здійснюються виключно органами АМК, але при цьому зобов'язані перевіряти правильність застосування органами АМК відповідних правових норм (правова позиція, викладена у низці постанов Верховного Суду, у тому числі, в постанові Великої Палати Верховного Суду від 02.07.2019 у справі №910/23000/17).

8.17. Водночас, Велика Палата Верховного Суду зазначила, що дискреційні повноваження не повинні використовуватися органом свавільно, а суд повинен мати можливість переглянути рішення, прийняті на підставі реалізації цих дискреційних повноважень, що є запобіжником щодо корупції та свавільних рішень в умовах максимально широкої дискреції державного органу (пункт 7 постанови від 02.07.2019 у справі №910/23000/17).

8.18. Згідно з Рекомендаціями Комітету Міністрів Ради Європи №К(80)2 стосовно здійснення адміністративними органами влад дискреційних повноважень, прийнятої Комітетом Міністрів 11.03.1980 року, *під дискреційними повноваженнями слід розуміти повноваження, які адміністративний орган, приймаючи рішення, може здійснювати з певною свободою розсуду, тобто, коли такий орган може обирати з кількох юридично допустимих рішень те, яке він вважає найкращим за даних обставин.*

8.19. Верховний Суд зазначає, що у пункті 45 Доповіді Венеціанської комісії щодо Верховенства права, серед іншого, зазначено, що *"Потреба у визначеності не означає, що органи, який ухвалює рішення, не повинні надавати дискреційні повноваження (якщо це необхідно) за умов наявності процедур, що унеможливають зловживання ними. У цьому контексті закон (a law), який надається дискреційні повноваження певному державному органу, повинен вказати чітко і зрозуміло на обсяг такої дискреції. Не відповідатиме верховенству права, якщо надана законом виконавчій владі дискреція матиме характер необмеженої влади. Отже, закон повинен вказати на обсяг будь-якої такої дискреції та на спосіб її здійснення із достатньою чіткістю, аби особі мала змогу відповідним чином захистити себе від свавільних дій".*

8.20. Верховний Суд, при цьому вказує і на пункт 47 в якій Венеціанська комісія корелювала ці вимоги і зверненням до законодавчого органу: *"...парламентові не може бути дозволено зневажати основоположні права людини внаслідок ухвалення нечітких законів. Цим досягається істотно важливий юридичний захист особи супроти держави та її органів і посадових осіб".*

8.21. Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи, Венеційської комісії хоч формально і не мають обов'язкового характеру, однак вони є дуже важливими для національної практики, зокрема для надання змістовного тлумачення.

8.22. В законодавстві України визначення поняття "дискреційні повноваження" наведено в Методології проведення антикорупційної експертизи, затвердженій наказом Міністерства юстиції України від 24.04.2017 № 1395/5. Так дискреційні повноваження – це сукупність прав та обов'язків органів державної влади та місцевого самоврядування, осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, що надають можливість на власний розсуд визначити повністю або частково вид і зміст управлінського рішення, яке приймається, або можливість вибору на власний розсуд одного з декількох варіантів управлінських рішень, передбачених нормативно-правовим актом, проектом нормативно-правового акта.

8.23. Конституційний Суд України визнає за органом публічної влади право на певні дискреційні повноваження у прийнятті рішень, та застерігає, що "цей механізм повинен забезпечувати, з одного боку, захист особи від свавільного втручання органами державної влади у її права і свободи, а з другого - наявність можливості у особи передбачати дії цих органів" (абзац третій підпункту 2.4 пункту 2 мотивувальної частини Рішення від 08.06.2016 №3-рп/2016).

8.24. Верховний Суд виходить з того, що законодавче регулювання не є і не може бути всеосяжним за формою та змістом. Відтак під час здійснення органом своїх повноважень наявність у нього певної міри розсуду є допустимою та належною. Попри це, меж дискреційних повноважень такого органу не можуть бути неоглядними. Міра такого розсуду повинна бути мінімальна достатньою, зокрема, з метою уникнення порушення нормативно-правових приписів та запобігання зловживанням.

8.25. З позиції гарантування основоположних прав людини, надання *дискреційних повноважень* органам *обсяг яких не має чітк визначених меж* було б *несумісним з принципом верховенства права*, як одним з основних принципів демократичного суспільства гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод (далі - Конвенція) і Конституцією України.

8.26. Верховний Суд звертається до рішення Європейський суд з прав людини (далі – ЄСПЛ) у справі "Рисовський проти України [заява № 29979/04, прийняте 20.10.2011, набуло статусу остаточного 20.01.2012].

8.26.1. У пункті 70 ЄСПЛ вказав таке: "*Суд підкреслює особливу важливість принципу "належного урядування". Він передбачає що у разі, коли йдеться про питання загального інтересу, зокрема, якщо справа впливає на такі основоположні права людини, як майнові права, державні органи повинні діяти вчасно та в належний і якомога послідовніший спосіб* (див. рішення у справі «Беєлер проти Італії» [ВП] (Beyeler v. Italy [GC]), заява № 33202/96, п. 120, ECHR 2000-I, «Онер'їлдіз проти Туреччини» [ВП] (Oneriyildiz v. Turkey [GC]), заява №48939/99, п. 128, ECHR 2004-XII, «Megadat.com S.r.l. проти Молдови» (Megadat.com S.r.l. v. Moldova), заява №21151/04, п. 72, від 8 квітня 2008 року, і «Москаль проти Польщі» (Moskal v. Poland), заява №10373/05, п. 51, від 15 вересня 2009 року). Зокрема, *на державні органи покладено обов'язок запровадити внутрішні процедури, які посилять прозорість і ясність їхніх дій, мінімізують ризик помилок* (див., наприклад, рішення у справах «Лелас проти Хорватії» (Lelas v. Croatia), заява №55555/08, п. 74, від 20 травня 2010 року, і «Тошкуце та інші проти Румунії» (Toscuta and Others v. Romania), заява № 36900/03, п. 37, від 25 листопада 2008 року) *і сприятимуть юридичній визначеності у цивільних правовідносинах, які зачіпають майнові інтереси* (див. зазначені вище рішення у справах «Онер'їлдіз проти Туреччини» (Oneriyildiz v. Turkey), п. 128 та «Беєлер проти Італії» (Beyeler v. Italy), п. 119)".

8.27. Отже, принцип "належного урядування" покладає обов'язок на орган діяти вчасно та в належний і якомога послідовніший спосіб, запровадити внутрішні процедури, які посилять прозорість і ясність їхніх дій, мінімізують ризик помилок і сприятимуть юридичній визначеності у цивільних правовідносинах, які зачіпають майнові інтереси.

8.28. Враховуючи вищенаведене, Верховний Суд зазначає, що принцип "належного урядування" має надзвичайно важливе значення для забезпечення правладдя в Україні. Неухильне дотримання основних складових принципу "належного урядування" забезпечує прийняття суб'єктами легітимних, справедливих та досконалих рішень. Крім того, принцип "належного урядування" підкреслює те, що між особою та державою повинні бути вибудовані саме публічно-сервісні відносини, у яких інституції та процеси служать всім членам суспільства.

8.29. Верховний Суд висновок, що дискреційні повноваження АМК мають узгоджуватися з конституційним принципом верховенства права, та такими його елементами, як юридична визначеність та заборона свавілля.

8.30. Верховний Суд виходить з того, що при реалізації дискреційного повноваження суб'єкт зобов'язаний поводитися основоположні права особи, додержуватися: конституційних принципів; принципів реалізації відповідної владної управлінської функції; принципів здійснення дискреційних повноважень; змісту публічного інтересу; положень власної компетенції; вказівок викладених у інтерпретаційних актах; фахових правил, закріплених у нормативних актах; адміністративної практики; судової практики; процедурних вимог.

8.31. Враховуючи статтю 19 Конституції України, статтю 6 Конвенції, вказані рішення ЄСПЛ, приписи Закону, Закону України "Про Антимонопольний комітет України", Верховний Суд вважає, що під час прийняття рішення АМК має переслідувати лише ту мету, задля якої його наділено такими повноваженнями; дотримуватися принципу об'єктивності й безсторонності, враховуючи лише ті чинники, які стосуються конкретної справи; дотримуватися принципу рівності перед законом, не допускаючи несправедливої дискримінації; забезпечувати належну рівновагу між несприятливими наслідками, які його рішення може мати для прав, свобод чи інтересів осіб, та переслідуюною при цьому метою; приймати своє рішення в межах строку, прийнятеного пікутом зору питання, яке вирішується; забезпечувати послідовне застосування загальних нормативно-правових приписів одночасним врахуванням конкретних обставин кожної справи, пропорційності, розумності строку, обґрунтованості.

8.32. Критеріями судового контролю за реалізацією дискреційних повноважень є: критерії перевірки діяльності такого суб'єкта зокрема, мета, з якою дискреційне повноваження надано, об'єктивність дослідження доказів у справі, принцип рівності перед законом, безсторонність; публічний інтерес, задля якого дискреційне повноваження реалізується; зміст конституційних прав та свобод особи; якість викладення у дискреційному рішенні доводів, мотивів його прийняття.

8.33. Суд не наділений повноваженнями втручатися у вільний розсуд (дискрецію) АМК поза межами перевірки за критеріями визначеними у статті 19 Конституції України, статтею 59 Закону.

8.34. Завдання правосуддя полягає не у забезпеченні ефективності державного управління, а в гарантуванні дотримання вимоги права, інакше порушується принцип розподілу влади. Принцип розподілу влади не допускає надання суду адміністративних дискреційних повноважень - єдиним критерієм здійснення правосуддя є право. Тому завданням суду є контроль за легітимністю прийняття рішень. Суд не може підміняти інший орган державної влади та перебирати на себе повноваження щодо вирішення питань, які законодавством віднесені до компетенції цього органу.

8.35. Відтак, судова практика ЄСПЛ щодо правозастосування статті 6 Конвенції у контексті питання необхідного обсягу судового контролю встановлює загальну рамку, в межах якої дискреційна влада може здійснюватися і юридично контролюватися.

8.36. Критеріями перевірки законності оспорюваного рішення є конституційні положення про те, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (формальний критерій), а складові принципу верховенства права дають суд підстави досліджувати зміст ухваленого (сутнісний критерій) на предмет відповідності легітимній меті, недискримінації пропорційності, тощо.

8.37. Верховний Суд висновок, що дискреція не є довільною; вона завжди здійснюється відповідно до закону (права), оскільки згідно з частиною другою статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України

8.38. Зі змісту оскаржуваного судового рішення вбачається, що:

- суд апеляційної інстанції *не погодився з висновком суду першої інстанції* такого змісту: АМК мав можливість та був зобов'язаний в рамках розгляду справи за заявою Товариства витребувати від Медіагруп пояснення та договори, листування щодо їх укладення та розірвання з позивачем і зібрати відповідні докази, але *при прийнятті оскаржуваного рішення АМК допустив порушення та неправильне застосування норм як матеріального так і процесуального права, залишив заяву позивача без розгляду* підстави, не передбаченої чинним законодавством, не провів аналізу діяльності відповідного суб'єкта господарювання, без якого неможливе встановлення наявності та/або відсутності ознак такого правопорушення як зловживання монопольним становищем та *фактично прийняв рішення про не доведеність правопорушення на стадії початку розгляду справи, а не на стадії розгляду справи;*

- суд апеляційної інстанції *погодився із висновком АМК* щодо наявності підстав для залишення заяви Товариства без руху оскільки зі змісту заяви і додатків до неї вбачається, що на підтвердження викладених у ній доводів заявником були надані лиш Статут Товариства, ліцензійний договір про надання суміжного права; субліцензійні договори; листи ТОВ "1+1 Інтернет", ТОВ "Старлайт Діджитал", ТОВ "Національний контент центр", ТОВ "Медіа Група Україна" щодо розірвання договорів; скріншот повідомлень з телеграм-чату "OTT TV & MG", який, за доводами позивача, об'єднує представників українських провайдерів та медіагруп;

- однак, як вказує суд апеляційної інстанції, відсутні жодні належні докази того, що Медіагрупами висунутий ультиматум про підвищення роялті на 30%, докази вимоги від Медіагруп підвищення з 01.11.2020 вартості найдешевшого тарифного пакету до 9 грн на місяць, а також заявником не був наданий повний текст документу "Шаги необходимые для развития платного рынка телевидения в Украине", на який є посилання у заяві;

- суд апеляційної інстанції виснував, що оскільки Товариство не усунуло недоліки заяви, АМК на підставі пункту 19 Правил обґрунтовано прийняв рішення про залишення заяви без розгляду;

- також, суд апеляційної інстанції відзначив, що у спірному рішенні позивачу також було роз'яснено, що він не позбавлений права звернутися до відповідача із повторною заявою, додавши до неї документи, які запитувались листом АМК від 30.04.2021.

8.39. Слід зазначити, що судами попередніх інстанцій було чітко встановлено, що: позивач подав заяву до АМК щодо ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем, яка залишена відповідачем без руху з наданням позивачу часу для усунення недоліків.

8.40. Пункт 18 Правил містить як вимоги до заяви (форма, зміст), так і припис про те, що до такої заяви додаються *наявні заявника документи та інші матеріали*, що підтверджують викладені у заяві обставини.

8.41. Слід зазначити, що Правила, у тому числі, пункти 18 і 19, не містять такого поняття як "підтвердні документи", яким послуговується АМК, зокрема, в оспорюваному рішенні.

8.42. Натомість Правила чітко вказують на необхідність додання до заяви, *по-перше*, наявних у заявника, *по-друге*, документів та інших матеріалів, що підтверджують викладені у заяві обставини.

8.43. Отже, в Правилах, якими керується АМК, визначено, що заявник має обов'язок з подання *наявних* у нього саме документів або інших матеріалів.

8.44. Документ – це матеріальний носій, що містить інформацію, основними функціями якого є її збереження та передавання часі та просторі (стаття 1 Закону України "Про інформацію").

8.45. Що ж до поняття "інші матеріали", то Правила не містять, ані визначення такого поняття, ні вимог до таких матеріалів, окрім того, що такі матеріали підтверджують викладені у заяві обставини та є наявними у заявника.

8.46. Також, слід зазначити, що Правила не отожднюють такі поняття як "наявні у заявника документи та інші матеріали" поняттям "докази".

8.47. У розділі III "Докази" Правил вказано таке:

- доказами у справі можуть бути будь-які фактичні дані, які дають можливість визначити наявність або відсутність порушення;
- ці дані встановлюються такими засобами: поясненнями сторін і третіх осіб, поясненнями службових осіб та громадян письмовими доказами, речовими доказами і висновками експертів;
- збір доказів здійснюється органами чи посадовими особами Комітету, відділення незалежно від місця знаходження доказів.

8.48. Позивач вказує, що на виконання вимог АМК подав *наявні у нього документи та матеріали*, а щодо ненаданих документів пояснив відповідачу про неможливість їх надання із зазначенням причин і міркувань.

8.49. У свою чергу, АМК прийняв оскаржуване рішення, яким *залишило заяву Товариства без розгляду*, зазначаючи про не усунення недоліків і можливість позивача повторно звернутися з відповідною заявою у разі додання до неї документів, як запитувалися листом АМК від 30.04.2021.

8.50. Таким чином, відповідач, приймаючи оскаржуване рішення, здійснив формальне залишення без розгляду заяви, оскільки скажник пояснив про неможливість надання документів, які витребував АМК.

8.51. Правила (пункт 19) налічують такі підстави для залишення заяви без розгляду:

- у разі невиконання зазначених вимог у встановлений строк заява може бути залишена без розгляду, про що письмов повідомляється заявнику;
- якщо заявник відмовився від заяви, вона залишається без розгляду, що не є перешкодою для продовження Комітетом відділенням дослідження з питань, порушених у заяві.

8.52. АМК дійшло висновку про невиконання вимог, означених у листі про залишення без руху, через те, що Товариство не надало копії "підтвердних документів" щодо питань №2, №7 та №9, не враховуючи ту обставину, що позивач не надав такі документи зв'язку із їх відсутністю у нього.

8.53. Оскаржуване рішення відповідача, з наведеними АМК мотивами щодо неподання Товариством "підтвердних документів", огляду на міркування Верховного Суду щодо дискреції та критеріїв перевірки вказаними у цьому розділі, має ознаки правового пуризму та надає можливість залишати без розгляду заяву, зазначаючи про невиконання вимог, про причини невиконання яких заявник надав відповідні пояснення, без відповідного дотримання принципу «належного врядування».

8.54. Суд першої інстанції встановив, зокрема, таке:

- із матеріалів справи вбачається, що відповідач скористався положеннями пункту 19 Правил і залишив заяву позивача без руху про що письмово повідомив заявника та надав йому строк для усунення встановлених недоліків. Недоліками заяви позивача АМК зазначив не додання копій всіх документів, які підтверджують викладені обставини, що перешкоджає її розгляду;

- із листа АМК від 04.06.2021 №130-26.13/01-8522 «Про залишення заяви без розгляду» вбачається, що позивач надав відповіді на запитання відповідача, наведені у повідомленні про залишення заяви без руху у строк встановлений відповідачем, та вказав про відсутність у нього офіційно оформлених Медіагрупами документів, а також вказав шляхи розповсюдження Медіагрупам інформації. Тобто фактично позивач виконав вимоги відповідача у строк встановлений останнім, відповідно, у відповідача не було підстав для залишення заяви позивача без розгляду у зв'язку із невиконанням вимог органів АМК у встановлений строк;

- фактично відповідач залишив заяву позивача без розгляду на тій підставі, що заявником не надано підтвердних документів на окремі питання поставлені у листі АМК від 30.04.2021 №130-26.13/01-6825. Розкриваючи деталі АМК вказав, що усні пояснення без будь-яких підтверджень та обґрунтувань не можуть вважатися належними підтвердними документами, що надані заявником: документи без підписів та печаток не є належними підтвердними документами щодо ознак порушення та що телеграм-чат є лише способом поширення інформації, що у свою чергу унеможливує прийняття відповідачем пояснень заявника як належних підтверджуючих матеріалів щодо ознак порушення;

- однак, Правила не визначають такої підстави для залишення заяви без розгляду, як не надання підтвердних документів на окремі питання поставлені у листі АМК і подання таких документів саме у вигляді тільки письмових доказів. Відтак, відповідач залишивши на відповідній підставі заяву позивача без розгляду, діяв не у відповідності до Правил.

8.55. Міркування АМК в оскаржуваному рішенні про те, що: усні пояснення без будь-яких підтверджень та обґрунтувань *не можуть* вважатися належними підтвердними документами; надані заявником документи без підписів та печаток не є належним підтвердними документами щодо ознак порушення; телеграм-чат є лише способом поширення інформації, що у свою чергу унеможливує прийняття відповідачем пояснень заявника як належних підтверджуючих матеріалів щодо ознак порушення *свідчать про висування відповідачем до документів і матеріалів, які надаються заявником, вимог, які стосуються доказів (належність, допустимість, тощо).*

8.56. З огляду на викладене, судом апеляційної інстанції скасовано рішення суду першої інстанції, яке відповідає закон (Правилам).

8.57. Як було зазначено, зокрема, у пунктах 8.17, 8.32 – 8.37 цієї постанови суд повинен мати можливість переглянути рішення прийняті АМК на підставі реалізації дискреційних повноважень.

8.58. Відповідач під час розгляду заяв про порушення антимонопольного законодавства України зобов'язаний діяти відповідно до приписів діючого законодавства, у тому числі, Правил, а рішення має відповідати, зокрема, принципу «належного врядування».

8.59. Задоволення вимоги позивача про зобов'язання АМК розглянути заяву відповідно до вимог Правил само по собі не призведе до прийняття відповідачем конкретного рішення, зокрема, про відкриття провадження.

8.60. Слід зазначити, що зобов'язання АМК розглянути заяву відповідно до вимог Правил є належним і ефективним способом захисту у даному випадку.

8.61. Так, постановою Верховного Суду від 23.08.2022 у справі № 910/13900/21 було прийнято нове судове рішення, яким скасовано рішення АМК про залишення подання без розгляду та зобов'язано АМК розглянути відповідне подання.

8.62. Отже, позивачем мотивовано та доведено, що суд апеляційної інстанції порушив норми матеріального права (Правила скасувавши рішення суду першої інстанції, що відповідало закону.

8.63. З огляду на викладене доводи касаційної скарги знайшли своє підтвердження та наявні підстави для скасування оскаржуваної постанови та залишення в силі рішення суду першої інстанції.

8.64. ЄСПЛ у рішенні від 10.02.2010 у справі "Серявін та інші проти України" зауважив, що згідно з його усталеною практикою яка відображає принцип, пов'язаний з належним здійсненням правосуддя, у рішеннях, зокрема, судів мають бути належним чином зазначені підстави, на яких вони ґрунтуються. Хоча пункт 1 статті 6 Конвенції зобов'язує суди обґрунтовувати свої рішення, його не можна тлумачити як такий, що вимагає детальної відповіді на кожний аргумент. Міра, до якої суд має виконати обов'язок щодо обґрунтування рішення, може бути різною залежно від характеру рішення.

8.65. У справі "Трофимчук проти України" (№4241/03, §54, ЄСПЛ, 28 жовтня 2010 року) ЄСПЛ також зазначив, що хоча пункт статті 6 Конвенції зобов'язує суди обґрунтовувати свої рішення, це не може розумітись як вимога детально відповідати на кожен довід.

8.66. Верховний Суд вважає неприйнятними доводи, викладені у відзиві на касаційну скаргу, з огляду на вказані вище висновки Верховного Суду, наведені у цій постанові.

8.67. Колегія судів касаційної інстанції з огляду на викладене зазначає, що надано позивачу та відповідачу вичерпну відповідь на всі істотні, визначальні питання, що виникають при кваліфікації спірних відносин як у матеріально-правовому, так і процесуальному сенсах.

9. Висновки за результатами розгляду касаційної скарги

9.1. У силу приписів статті 312 ГПК України суд касаційної інстанції скасовує постанову суду апеляційної інстанції повністю або частково і залишає в силі судові рішення суду першої інстанції у відповідній частині, якщо в передбачених статтею 300 цього Кодексу межах встановить, що судом апеляційної інстанції скасовано судові рішення, яке відповідає закону.

9.2. З урахуванням меж перегляду справи в касаційній інстанції колегія судів вважає, що доводи, викладені у касаційній скаргі знайшли своє підтвердження, а тому касаційну скаргу позивача слід задовольнити, скасувати постанову суду апеляційної інстанції та залишити в силі рішення суду першої інстанції.

10. Судові витрати

10.1. Судовий збір сплачений у зв'язку з переглядом справи в суді касаційної інстанції покладається на АМК в силу приписів статей 129 та 315 ГПК України.

Керуючись статтями 129, 300, 308, 312, 315, 317 ГПК України, Верховний Суд

ПОСТАНОВИВ:

1. Касаційну скаргу товариства з обмеженою відповідальністю «Мережа Ланет» на постанову Північного апеляційного господарського суду від 27.10.2022 у справі №910/13222/21 задовольнити.

2. Скасувати постанову Північного апеляційного господарського суду від 27.10.2022 у справі № 910/13222/21, а рішення Господарського суду міста Києва від 21.12.2021 у справі №910/13222/21 залишити в силі.

3. Стягнути з Антимонопольного комітету України на користь товариства з обмеженою відповідальністю «Мережа Ланет» 9 08 грн судового збору за подання касаційної скарги.

4. Доручити Господарському суду міста Києва видати відповідний наказ.

Постанова набирає законної сили з моменту її прийняття, є остаточною і оскарженню не підлягає.

Суддя

Т. Малашенкова

Суддя

І. Булгакова

Суддя

І. Колос